

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Ion Arhiliuc, Liliana Catan, Iurie Diaconu, Ion Guzun,

cu participarea procurorului Dumitru Graur, avocatului Dorin Cazacu și inculpatului Banari Anatolie, a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Valentina Costăș, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 septembrie 2013, în cauza penală în privința lui

Banari Anatolie Nicolai, născut la 02 octombrie 1959, originar și domiciliat în sat. Petrunea, r-nul Glodeni, moldovean, cetățean al Republicii Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Instanța de fond din 12.04. – pînă la 23.05.2013;

2. Curtea de Apel Bălți din 13.06. – pînă la 11.09.2013;

3. Curtea Supremă de Justiție din 06.11.2013 pînă la 01.04.2014.

Procedura de citare a fost legal executată.

Procurorul Dumitru Graur a solicitat admiterea recursului în sensul declarat.

Inculpatul Banari Anatolie și avocatul acestuia, Dorin Cazacu, au solicitat respingerea recursului înaintat, ca fiind nefondat.

În baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Glodeni din 23 mai 2013, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în temeiul art. 364/1 CPP*, Banari Anatolie a fost condamnat în baza art. 361 alin. (1) Cod penal la 3 luni închisoare, iar conform art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa numită s-a adăugat parțial pedeapsa neexecutată fixată prin sentința Judecătoriei Glodeni din 27 mai 2010, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani și 1 lună închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat în fapt că, Banari Anatolie acționînd în mod intenționat și din interes material și personal, împreună cu o altă persoană nestabilă de organul de urmărire penală, în perioada de timp de la 15.05.2012 pînă la 01.06.2012, s-a prezentat la Ciobanu Viorica, care activează în funcția de director al Instituției Medico-Sanitare Publice „Centrul Medicilor de Familie Glodeni”, numită în această funcție prin Decizia nr. 3/7 din 05.06.2008 a Consiliului raional Glodeni, unde, a participat la perfectarea, prelungirea și eliberarea certificatului de concediu medical cu seria 01 nr. 361627, pe numele fostei soții Banari Valentina Alexei, a.n. 07.12.1962, locuitoarea a aceluiași sat, contrar ordinii și procedurii stabilite privitoare la perfectarea și eliberarea certificatului de concediu medical prevăzută de Hotărîrea Guvernului nr. 469 din 24.05.2005, care constituie document oficial cu date false, după care începînd cu 30.05.2012 l-a deținut, iar la 01.06.2012 l-a prezentat administrației Liceului Teoretic Petrunea din sat. Petrunea, r-nul Glodeni, unde lucrează fosta soție în calitate de profesoară, document, care a servit la motivarea absenței ultimei de la serviciu în perioada de timp cuprinsă între 15.05.2012 pînă la 01.06.2012

și primire indemnizației de concediu medical în sumă de 1.686,25 lei, deși în realitate în perioada respectivă Banari Valentina se afla peste hotarele țării.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de avocatul Dorin Cazacu în numele inculpatului A. Banari, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința lui Banari Anatolie.

În motivarea apelului, apelantul a indicat că Banari Anatolie nu este subiect al infracțiunii pentru care a fost condamnat, atît organul de urmărire penală, cît și instanța de fond, nu au demonstrat care au fost acțiunile inculpatului în săvîrșirea infracțiunii imputate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 septembrie 2013, a fost admis apelul avocatului Cazacu Dorin în numele inculpatului A. Banari, casată sentința instanței de fond, în latura stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Banari Anatolie a fost condamnat în baza art. 361 alin. (1) Cod penal la 3 luni închisoare, iar în baza art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa numită a fost adăugată parțial pedeapsa neexecutată fixată prin sentința Judecătoriei Glodeni din 27 mai 2010, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani și 1 lună închisoare, iar în temeiul art. 90 alin. (11) Cod penal, cu menținerea suspendării condiționate a pedepsei pe un termen de probă de 3 ani.

4.1. La adoptarea soluției date, instanța de apel a statuat că, instanța de fond în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) CPP, le-a dat o apreciere justă în sensul art. 101 CPP, astfel ajungînd la concluzia corectă cu privire la vinovăția lui Banari Anatolie în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, însă, nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă prea aspră.

În acest context, instanța de apel soluționînd chestiunea cu privire la pedeapsă, a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 61, 75 - 77 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, ce se atribuie din categoria infracțiunilor ușoare, de motivul acesteia, de personalitatea inculpatului, de circumstanțele atenuante, - inculpatul a recunoscut vina integral și s-a căit în cele comise, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, nu este dependent de alcool sau droguri, este căsătorit, are loc permanent de trai, se caracterizează pozitiv, de circumstanțele agravante, - anterior judecat prin sentința Judecătoriei Glodeni din 27.05.2010, pe un termen de probă de 3 ani, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, astfel a conchis a-i aplica inculpatului o pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 1 lună, cu aplicarea art. 90 alin. (11) Cod penal, - cu menținerea suspendării condiționate a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani.

5. Procurorul a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) CPP, prin care a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței instanței de fond, din motivul blîndeții pedepsei aplicate inculpatului Banari Anatolie.

În susținerea cerințelor sale, recurentul a invocat că instanța de apel la individualizarea pedepsei, nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal și neîntemeiat, cu referire la prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal, a menținut condamnarea inculpatului cu suspendarea condiționată a executării pedepsei. În acest aspect, a mai invocat că instanța de apel nu a luat în considerație faptul, că inculpatul Banari A., anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Glodeni din 27 mai 2010,

concluzii de rigoare nu și-a făcut și în termenul de probă, a comis o nouă infracțiune cu intenție.

6. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

6.1. Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) CPP, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Însă, aceste temeuri pentru declararea recursului ordinar nu și-au găsit confirmare la judecarea recursului declarat, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

În pct. 18 din Hotărîrea Plenului CSJ nr. 9 din 30.10.2009 „Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală”, cu modificările ulterioare, este atenționat că, „...erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material”.

Or, recursul, fiind a doua cale ordinară de atac, ce urmează a fi judecată la cel de-al treilea grad de jurisdicție, poate fi exercitat în limitele temeiurilor de casare concret și limitativ determinate, care vizează legalitatea hotărîrii pronunțate în apel și care sînt direct enunțate în art. 427 CPP, excepție fiind cazurile în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept prezente în cauza de pe rol și întemeiat a admis apelul înaintat de partea apărării.

6.2. Potrivit textului recursului, recurentul este de acord cu circumstanțele de fapt stabilite, însă, critică hotărîrea instanței de apel sub aspectul greșitei individualizării a pedepsei aplicate, însă, nu aduce argumente concrete în raport cu temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) CPP.

În acest context, Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 424 alin. (2) CPP, instanța de recurs judecă cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 CPP, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului. Această dispoziție legală definește natura juridică a recursului ca fiind o cale de atac devolutivă de drept.

De aici rezultă că, în cazul în care recursul nu este motivat, instanța de recurs se află în imposibilitate de a judeca cauza în sensul agravării situației condamnatului, dat fiind că lipsește obiectul judecării respective. Concomitent, avînd obligația de a judeca recursul în conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) CPP, instanța poate lua în considerație, din oficiu, temeiurile prevăzute de art. 427 CPP, dar cu condiția să nu înrăutățească situația inculpatului.

Instanța de recurs nu poate, din oficiu, să evalueze alte temeuri în drept ale cazului de casare, decît cele invocate de recurent cu referire la textul de lege citat, cu excepția cînd, prin soluție, nu se agravează situația părții împotriva căreia este declarat recursul.

Astfel, în ipoteza în care recurentul și-a motivat recursul fără a indica temeiul de casare prevăzut în art. 427 CPP, neexistând o sancțiune procesuală pentru omisiunea arătată, instanța de recurs va analiza criticile recursului fără a influența hotărîrea în defavoarea condamnatului.

Or, din textul recursului declarat rezultă că, procurorul argumentîndu-și recursul, a considerat, precum că instanța de apel neîntemeiat a menținut condamnarea inculpatului cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, or de-iure, prevederile art.90 alin. (11) Cod penal au fost aplicate de către instanța de apel și nu de prima instanță, astfel procurorul s-a axat critica sa împotriva altei hotărîri care n-a fost contestată cu apel de către partea cauzării.

6.3. Așa fiind, Colegiul penal reține că, criticele formulate de recurent, enunțate la pct. 5 al prezentei decizii, prin care se susține că în speță neîntemeiat au fost aplicate art. 90 alin. (11) Cod penal, - instanța de apel le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4.1, astfel decizia instanței de apel în totul corespunde prevederilor art. 413- 417 CPP, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune.

La fel, Colegiul penal lărgit menționează, că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă și executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate, precum și posibilitatea obținerii corectării și reeducării vinovatului, avînd în vedere atît principiul prevăzut în art. 4 Cod penal – umanismul legii penale, cît și prevederile art. 61 Cod penal.

Or, în sensul alin.(11) art.90 Cod penal, în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvîrșește în termenul de probă o infracțiune din imprudență sau o infracțiune intenționată mai puțin gravă, ***problema anulării sau menținerii condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei se soluționează de către instanța de judecată.***

În consecință, se apreciază că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de procuror și, potrivit legii, se impune respingerea acestuia, ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Valentina Costăș, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 septembrie 2013, în cauza penală în privința lui **Banari Anatolie Nicolai**, cu menținerea hotărîrii atacate.

Decizia este irevocabilă, semnată la 10 aprilie 2014.

Pronunțată în ședință publică la 22 aprilie 2014, ora 09:30.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Ion Arhiliuc

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Ion Guzun